

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ve výše zmíněných Doporučeních OECD uvedeno, že „*finanční vzdělávání by mělo být zahájeno ve školách. Lidé by se měli ve svém životě začít vzdělávat ve finančních záležitostech co nejdříve*“ (OECD, 2005a). Toto doporučení se zakládá na dvou hlavních poznacích: na tom, jak je důležité zaměřit se na mládež, a na účinnosti poskytování finančního vzdělávání ve školách. OECD a INFE také vytvořily návody a výukové koncepty pro finanční vzdělávání ve školách, které podpořili ministři financí v rámci Asijsko-pacifické ekonomické spolupráce (Asia-Pacific Economic Cooperation, APEC) v srpnu 2012. Vydání společného prohlášení bylo naplánováno na konec roku 2012¹.

Zaměření na mladé lidi

18. Očekává se, že mladší generace se nebudou muset pouze vypořádávat se stále se zvyšující složitostí finančních produktů, služeb a trhů, ale také budou v dospělosti pravděpodobněji vystaveni větším finančním rizikům, než jejich rodiče. Zejména je pravděpodobné, že ponесou více zodpovědnosti za plánování úspor pro svůj důchodový věk a na pokrytí potřeb zdravotní péče; a také se budou muset umět vypořádat se složitějšími a rozmanitějšími finančními produkty.

19. Z důvodu již zmíněných změn na trzích i v penzijních systémech již není pravděpodobné, že by se mohly současné generace poučit od těch předchozích. Budou se muset spolehnout na své vlastní znalosti, nebo - vzhledem ke složitosti nových systémů - využívat profesionálního finančního poradenství. Snahy rozvíjet znalosti v oblasti financí na pracovišti nebo v jiném prostředí mohou být významně omezeny tím, že dnešní dospělí neměli dostatek příležitostí k finančnímu vzdělávání v mladém věku a neuvědomují si dostatečně všechny výhody průběžného finančního vzdělávání. Je proto důležité poskytovat příležitosti pro osvojování základů finanční gramotnosti již v raném věku.

20. Finanční vzdělávání ve školách nemusí jen připravovat mladé lidi na jejich další život, ale může se též zabývat finančními otázkami, které se mladých lidí bezprostředně týkají. Mnoho dětí se stává uživateli finančních služeb již od útlého věku. Není výjimkou, že mají účty s přístupem k online bankovníctví nebo že využívají mobilní telefony (s různými možnostmi plateb) a to i dříve, než se stanou teenagery. Při využívání těchto služeb jim mohou být dovednosti z oblasti finanční gramotnosti jistě prospěšné. Dříve, než opustí školu, mohou také čelit rozhodování o takových záležitostech, jako je pojištění auta, výběr spořicího produktu či využívání kontokorentu.

21. V mnoha zemích musejí mladí lidé ve věku 15 až 18 let (spolu se svými rodiči) učinit jedno z nejdůležitějších finančních rozhodnutí - zda investovat do vysokoškolského či vyššího odborného vzdělání. Rozdíly ve výdělcích vysokoškolsky vzdělaných pracovníků a těch s nižším dosaženým vzděláním se v řadě zemí prohlubují. Současně s tím se zvyšují i náklady na vzdělání pro žáky a jejich rodiny, což často vede k nutnosti půjčky (OECD, 2011). Ze statistik, které byly zveřejněny v březnu 2010 ve Velké Británii, vyplývá, že polovina všech žáků v této zemi pravděpodobně opustí univerzitu s dluhem vyšším než 15 000 britských liber² (Smithers, 2010).

23. Je důležité, aby se lidé stali finančně gramotnými ještě před tím, než se zapojí do složitějších finančních transakcí a smluvních vztahů. Význam kvalitních programů finančního vzdělávání pro mladé lidi spočívá v tom, že nabízí žákům od útlého věku přístup k důležitým finančním znalostem a dovednostem, ze kterých mohou čerpat v následujících letech (Ministerial Council for Education, Early Childhood Development and Youth Affairs, Australia, 2011).

¹ Společné prohlášení ministrů v rámci APEC je k dispozici na http://www.apec.org/Meeting-Papers/Ministerial-Statements/Finance/2012_finance.aspx.

² V přepočtu zhruba 460 tisíc Kč